

31.8.2016

Lausuntopyyntökysely hallituksen esitysluonnoksesta laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta

TAUSTATIEDOT

1. Vastaajatahon virallinen nimi
Mustasaaren kunta
2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi
Linda Jakobsson-Pada
3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot
Rurik Ahlberg, rurik.ahlberg@mustasaari.fi, puh. 040 594 7970

YLEISIÄ KYSYMYKSIÄ

4. Onko lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palvelun tuottajiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta perusteltu ratkaisu (2 §, 3 § 1 kohta)?
 - ☐ kyllä
 - ☐ kyllä pääosin
 - ☒ ei kaikilta osin
 - ☐ ei
 - ☐ ei kantaa

Kysymykseen on mahdoton ottaa kantaa, koska valinnanvapautta koskeva lainsäädäntö ei ole vielä valmis.

Jotta kysymykseen voisi ottaa kantaa, pitäisi tietää, mitkä sosiaali- ja terveyspalvelut tulevat valinnanvapauden piiriin. Tämän vuoksi ei ole myöskään tietoa siitä, mitkä potentiaaliset palveluntuottajat kuuluvat tämän valinnanvapauden piiriin.

Mustasaaren kunta esittää, että kunnat voivat myös jatkossa tuottaa itse sosiaali- ja terveyspalvelut, etenkin ikäihmisten hoidon ja hoivan.

31.8.2016

5. Parantavatko palvelun tuottajalle asetetut ehdot asiakas- ja potilasturvallisuutta (5-9 §, 13 §)?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☒ ei kaikilta osin
- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

Mustasaaren kunta katsoo, että palveluntuottajille asetettavat vaatimukset eivät ole riittävän eriteltyjä. Vaatimukset on muotoiltu yleisellä tasolla, ja ne antavat ymmärtää, että palveluntuottajat voivat melko vapaasti päättää laatu- ja määrätason. Tässä on ilmiselvä ero nykyisiin sääntöihin, joissa asetetaan vastaavia palveluja tuottaville kunnille, kuntayhtymille ja yhteistoiminta-alueille tarkkoja vaatimuksia esimerkiksi tiloista, toimintaympäristöstä, laitteista ja henkilöstömitoituksesta.

6. Vähentääkö palvelun tuottajan ja sen palveluyksiköiden erillinen rekisteröinti, palveluyksiköiden siirtokelpoisuus ja riskiperusteinen hyväksymismenettely palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä (13 §, 15 § ja 17 §)?

- ☒ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☐ ei kaikilta osin
- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

Mikäli valvontaviranomainen vastaa suuresta osasta hallinnollisia tehtäviä, vähentää se ainakin palveluntuottajien ja maakuntaviranomaisten työtä.

7. Vähentääkö yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä ja parantaako se mahdollisuuksia valvoa toimintaa kokonaisuutena (3 § 5 kohta, 18 §)?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☒ ei kaikilta osin
- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

Toiminnan valvonnasta voi tulla haasteellista, jos useat palveluntuottajat rekisteröivät monia yhteisiä palveluyksiköitä.

Mustasaaren kunta haluaa nostaa esiin palveluntuottajien rekisteröintiin ja valvontaan liittyvät haasteet – takaako valvonta läpinäkyvyyden ja julkisuuden, jotka ovat suomalaisen oikeusjärjestelmän kulmakiviä, vai tullaanko aivan liian monet tiedot luokittelemaan liikesalaisuuksiksi, joita ei voida julkisesti tarkastella saati kyseenalaistaa?

31.8.2016

8. Onko vastuullisen palvelun tuottajan käsite ja tehtävät perusteltuja (3 § 5 kohta, 18 §)?

- ☐ kyllä
- ☐ kyllä pääosin
- ☒ ei kaikilta osin
- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

Vastuullinen palveluntuottaja on vastuussa monien tuotantoyksiköiden toiminnasta niiden tietojen osalta, jotka rekisteri- ja valvontaviranomaiset ovat määränneet. Vaarana on, että sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatio jää toteutumatta, jos liian monelle toimijalle samanaikaisesti annetaan mahdollisuus tuottaa palveluja samalle palveluyksikölle.

Vastuullisen palveluntuottajan toiminta muistuttaa tilaaja–tuottajamallia, jossa tilaaja on vastuussa sekä omasta tuotannostaan että koko palvelutuotannosta. Työnjaon on oltava selkeä ja läpinäkyvä: mikä kuuluu valinnanvapauden piiriin ja mikä ei.

9. Onko vastuullisen palvelun tuottajan käsitteelle muita vaihtoehtoja?

- ☐ kyllä
- ☐ ei
- ☒ ei kantaa

10. Ovatko valvovan viranomaisen keinot, mukaan lukien laiminlyöntimaksu ja rekisteristä poistaminen, riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta (4 luku)?

- ☐ kyllä
- ☒ kyllä pääosin
- ☐ ei kaikilta osin
- ☐ ei
- ☐ ei kantaa

11. Muut vapaamuotoiset huomiot laista sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta.

Lakiluonnoksissa sosiaali- ja terveyspalveluista esitetään, että kunnilta otetaan kokonaan pois mahdollisuudet sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiseen.

Kunnilla ja yhteistoiminta-alueilla on lähipalveluista pitkä ja monipuolinen kokemus ja paras osaaminen liitettynä paikallistuntemukseen. Kunnille tulisi uudistuksen jälkeenkin antaa mahdollisuus tuottaa sosiaalihuollon ja vanhustenhuollon palveluja. Tämä olisi myös linjassa sen tavoitteen kanssa, että sosiaali- ja terveyspalveluista tehdään joustavampia ja asiakaskeskeisempiä.

31.8.2016

Mustasaaren kunta haluaa korostaa, että myös tässä lakiesityksessä on huomioitava kielelliset perusoikeudet, asiakkaan ja potilaan oikeudet kielilain ja erityislainsäädännön nojalla sekä pohjoismaisen sopimuksen velvoitteet. Lakiesitys ei tällä hetkellä sisällä arviointia sen vaikutuksista kielellisiin perusoikeuksiin. Lakiesitystä on täydennettävä viittauksella näihin, ja vaikutusten arviointi on tehtävä.

Mustasaaren kunta katsoo, että lakiesityksen 2. luvussa – sekä lakitekstissä että yksityiskohtaisissa perusteluissa – tulee huomioida seuraavaa:

§ 7 Henkilöstö

Henkilöstön kielitaito on tärkeää huomioida.

§ 9 Omavalvonta

Omavalvontasuunnitelmassa on tärkeää huomioida, miten kielelliset perusoikeudet on tarkoitus toteuttaa käytännössä.

§ 11 Julkinen tietopalvelu

Otettava huomioon, että julkisen tietopalvelun tulee pystyä vastaamaan asiakkaiden/ potilaiden tietotarpeisiin niin että kielelliset perusoikeudet toteutuvat käytännössä.

§ 13 Rekisteröintiä varten annettavat tiedot

Rekisteröintiä varten annettaviin tietoihin on liitettävä myös tiedot henkilöstön kielitaidosta.

